

Pokalbio su tėvais (globėjais, rūpintojais) principai:

- Kalbėtis su tėvais pageidautina pedagogui, ar švietimo pagalbos specialistui, su kuriuo yra geresnis tėvų kontaktas, kuris geba diplomatiškai, o kartu ir empatiškai bendrauti, kad pirmojo pokalbio metu neišprovokuotų konflikto su tėvais ir nenutrauktų bendravimo, nes bendradarbiavimas ateityje bus apsunkintas.
- Tėvai – pedagogo, specialisto padėjėjai. Remiantis tėvų turima informacija apie savo vaiką ir jų patirtimi, siekti įgalinti ir įtraukti tėvus į pagalbos vaikui teikimą. Pokalbio su tėvais metu būtina aptarti (tėvų ir pedagogo požiūriu): ką vaikas gali, sugeba? ko vaikas negali, nesugeba? kas kelia nerimą? kokios problemos kyla namuose, mokykloje, darželyje? kaip buvo mėginta spręsti problemas?
- Gerbti tėvų poreikius, nuomonę ir jausmus (nekalbėti tėvams apie vaiką, bet kalbėti su tėvais apie vaiką, t.y. – pedagogui ir tėvams apsikeisti nuomonėmis, įžvalgomis, jausmais).
- Vaiko individualią raidą apibūdinti „jo paties“ atžvilgiu, o ne charakterizuoti teorinių normų atžvilgiu.
- Akcentuojant ugdymo problemas jas sieti su vaiko galiomis ir sunkumais. Atminti, kad bet kokia ugdymosi nesėkmė – tai objektyvus vaiko gebėjimų ir formalųjų reikalavimų konfliktas.
- Minimizuoti tėvų kaltės jausmą. Vaiko ugdymosi sunkumai neturi nieko bendra su šeimos ar vaiko asmenine ar socialine verte. Nesieti vertinimo rezultatų su tolimesne vaiko raida ir ugdymosi perspektyva. Kalbėti esamuoju laiku (negąsdinti, nemoralizuoti).
- Neatimti iš tėvų vilties, tačiau, kita vertus, neskatinėti ir nepastiprinti nerealių siekių ir lūkesčių. Nemeluoti (praeis, išaugs ir kt.). Orientuoti į realią pagalbą vaikui (anksčiau ar vėliau, bet visada būna pažanga).

- Empatiškumas – gebėti jausti tėvų reagavimo būdą, jų išgyvenimus ir atsižvelgti į tai. Natūralu, kad tėvams gali kilti įvairūs jausmai: neigimas, agresija, pyktis, baimė, neviltingas, abejingas, kaltės jausmas ir kt., todėl reikia gebėti „atsisėsti į tėvų kėdę“ ir įsivaizduoti bei pajusti, kokios informacijos, kokio santykio ir bendravimo su jumis ir jūsų vaiku norėtumėte jūs patys.

- Individualizuotas pranešimo pobūdis (atsižvelgiant į tėvų išsilavinimą, informuotumą, lūkesčius ir kt.). Tėvams suprantama ir nežeidžiančia terminologija pristatyti ir aptarti vaiko sunkumus ir problemas. Kantriai aiškinti tėvams, kad vaiko sunkumų, problemų, gebėjimų įvertinimo mokyklos Vaiko gerovės komisijoje (o jei yra poreikis ir PPT) tikslas visada yra vaiko gerovė, o laiku neatpažintos ir neįvertintos problemos ir atsiranda tada, kai tuščiai leidžiamas laikas, laiku neatpažįstama arba per ilgai nekreipiama dėmesio į nerimą keliančius dalykus: vaikų elgesio, emocines problemas, mokymosi sunkumus (pvz. vaikas mokomas to, kas jam per sunku).

- Nuolatinės grįžtamosios informacijos iš tėvų siekimas (ką ir kaip tėvai suprato apie problemas, ugdymo formas, pagalbos organizavimą ir kt.).

Galimi bendradarbiavimo trukdžiai / sunkumai / barjerai:

Tėvams netinkamas susitikimo laikas (iš anksto nesuderinama, apie susitikimo būtinybę pranešama per vėlai). Geriausiai, kad tas laikas būtų pastovus ir patogus tėvams. Pedagogai ir specialistai apie vaiko mokymosi sunkumus ir teikiamą pagalbą turėtų kalbėti suprantama tėvams kalba, nevartoti profesinio žargono. Pasyvus tėvų požiūris į vaiko situaciją atskleidžia nuostatas į savo, kaip tėvų, vaidmens nuvertinimą bei specialistų išaukštinimą, dominavimą. **Galimos grėsmės:** atsakomybės perkėlimas kitam, pataikavimas tėvams, sudėtingų šeimų vengimas, atsiribojimas nuo bendradarbiavimo.

BENDRADARBIAVIMO SU SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ VAIKO TĖVAIS GAIRĖS PEDAGOGUI

shutterstock.com • 520348408

Parengta pagal leidinį:

„UGDYMOSI POREIKIŲ, KYLANČIŲ DĖL NEPALANKIŲ APLINKOS
VEIKSNIŲ, ATPAŽINIMO KRITERIJAI IR REKOMENDACIJOS DĖL
INDIVIDUALIOS PAGALBOS MOKINIAMS, TURINTIEMS UGDYMO
POREIKIŲ DĖL NEPALANKIŲ APLINKOS VEIKSNIŲ“

© Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija, 2018

© Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, 2018

2019 m.

Psichologė Vida Misiūnienė

Lopšelis-darželis „Spindulys“